

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3473

av **Robert Hannah m.fl. (L)**

Lagstiftning om könsfördelningen i bolagsstyrelser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagreglering av könsfördelningen i bolagsstyrelser inte ska införas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bristen på kvinnor i näringslivets högsta positioner är ett betydande maktproblem som inte kan accepteras. Det offentliga har ett ansvar att verka för jämställd tillgång till makt och ska särskilt visa vägen genom jämställd karriärutveckling och rekrytering till myndigheter och offentligt ägda bolag.

Vilka personer som sitter i en bolagsstyrelse är ytterst ett ägaransvar. Respekten för företagsägarnas frihet att själva bestämma över styrelsens sammansättning ska bestå. Detta är inte detsamma som att det vore ointressant vilken könsfördelning som finns i styrelserna, men det påverkar vilka metoder som bör användas för att uppnå jämställda styrelser.

Till exempel välkomnar Liberalerna att allt fler ägare frivilligt tillämpar en kvoteringsprincip. Detta ligger i linje med principen om ägaransvar, och det avspeglas också i den kod för bolagsstyrning som utarbetats av Kollegiet för svensk bolagsstyrning och som uppdaterades med nya jämställdhetsregler 2014. Bland annat står det att bolagens valberedningar särskilt ska eftersträva jämn könsfördelning och motivera sitt förslag mot bakgrund av den principen.

Kollegiet har också uttalat att ägarna måste påskynda utvecklingen mot ca 40 procents andel för det minst företrädda könet sammantaget i börsbolagens styrelser år 2020, och att de stora bolagen till år 2017 i genomsnitt bör ha nått ca 35 procent och de mindre närmast sig 30 procent. Den senaste statistiken visar att andelen kvinnor bland stämмоvalda ledamöter ökat till 36 procent bland storföretag. Det är fortfarande långt från jämställd fördelning, men är en utveckling som nu tydligt går åt rätt håll. Hittills

pekar alltså utvecklingen på att näringslivets egen tidsplan för att uppnå jämn könsfördelning följs.

I denna situation väljer regeringen att presentera en Lagrådsremiss (Ds 2016:32) med förslag om ny lagstiftning om könskvotering i bolagsstyrelser. Enligt förslaget ska börsnoterade företag betala sanktionsavgifter till staten på mellan 250 000 kronor och 5 miljoner kronor om inte vardera könet är representerat med minst 40 procent av ledamöterna i bolagsstyrelsen.

Eftersom det redan finns tydligt etablerade riktlinjer som åstadkommit genom självreglering kan syftet med lagstiftningen knappast vara att synliggöra en fråga som blivit otillräckligt beaktad. Syftet kan inte heller vara att åstadkomma en utveckling i riktning mot jämn könsfördelning, eftersom denna redan pågår och målet om jämn könsfördelning – om den positiva utvecklingen fortsätter ännu ett tag – är i sikte inom överskådlig tid. Det djupaste syftet från regeringens sida måste därför vara ett annat, nämligen att öka statens makt över företagen och minska ägarnas ansvar.

I ett läge där andelen kvinnor i bolagsstyrelser ökar år för år genom näringslivets egna åtgärder – bland annat formulerade i koden för bolagsstyrning och en tydligt uttalad tidsplan som hittills följs – anser Liberalerna det vara uteslutet att överväga lagstiftning. Liberalerna kommer därför inte att stödja något lagförslag som reglerar könsfördelning i privata bolagsstyrelser. Vad gäller statligt ägda bolag finns redan en motsvarande ägarpolicy som eftersträvar en jämn könsfördelning i styrelserna.

Andelen kvinnor och män i en privat bolagsstyrelse är en fråga där ägarna måste ta sitt ansvar. Den ska inte läggas i statens händer att bestämma. På motsvarande sätt är det LO:s medlemmar och inte staten som ska avgöra könsfördelningen i LO:s styrelse, för att jämföra med en annan betydelsefull privat samhällsaktör med ojämn könsfördelning i sin högsta ledning.

Det behövs en rad åtgärder som kan påverka kvinnors möjlighet att ta plats i styrelserummen. Inte minst viktigt är att stat och kommun föregår med goda exempel samt att kvinnors möjlighet att starta och driva företag värnas. Det ligger därför en ironi i att samma regering som vill lagstifta om könskvotering i bolagsstyrelser även flaggar för lagändringar som skulle försvåra eller helt omöjliggöra privata alternativ i kvinnodominerade sektorer.

Robert Hannah (L)

Maria Arnholm (L)

Tina Acketoft (L)

Mats Persson (L)

Christer Nylander (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Maria Weimer (L)